

הוואטרינארי ולוועד פֿוריות של „החקלאית“. ברור שהסיכום כשלעצמו לא ישפר במאומה את המצב, אם לא ייעשו גם פעולות מתאימות ע"י הרופאים והמזריעים, כל אחד ביישוביו.

כשבוחנים בימינו במשק כלשהו את סיבות יציאת הפרות, נוכחים מיד שאי־ההתעברות (או העקרות) היא בין הסיבות העיקריות לשליחת פרות לאטליו, ולא מעטות ביניהן גם המשובחות. מסתבר שמטפלות בבעיה זו וועדות של רופאים, המחלקה לרבייה במכון הוואטרינארי ויתכן שאף נערכים מחקרים מיוחדים ע"י מדען זה או אחר. מתקבל הרושם שלעת עתה לא ניתן לסכם דברים ברורים בשאלה זו, אולם יהיה זה רצוני, על כל פנים, שהמומחים לדבר יפרסמו מדי פעם מאמרים פופולאריים והוראות בעתונות המקצועית שידריכו את הבוקרים בטיפולים, בשמירה על ההיגיאנה, שעשויים למנוע קשיים בהתעברות וממילא גם יצמצמו ההפסדים מחמת צרה זו.

ואף הוא וודאי יואיל להדריכנו בהדברת נגע זה. הגיעה איפוא השעה שייכון אותו גוף, או שתיבחר אותה וועדה, שמתפקידה יהיה להכשיר את התנאים האירגוניים לראשית הפעולות.

העקרות או אי־ההתעברות

באסיפה השנתית של „און“ לשנת תשכ"ה (הדר"ח נתפרסם בחוברת 83, עמוד 38) השמיע משה היימן, בין היתר, גם דברים אלה: „אין להתעלם מהקשיים בהתעברות הפרות השנה. ההזנה האינטנסיבית, עודפי החלבון וכר — כל הגורמים האלה מביאים כנראה לירידת אחוז ההתעברות. הסיבות הנ"ל (לאי ההתעברות) הן לע"ע בבחינת השערות“.

מסיכום תוצאות ההזרעה של „השרות“, שהורגש למשקים בינואר 1967, מתרשמים שגם במרחב אגודה זו מתעוררים חששות לריבוי מקרי אי־ההתעברות. נאמר שם: „סיכום זה יישלח מדי חודש בחודשו לרופאים הוואטרינאריים, למזריעים וכן למחלקה לרבייה במכון

סיכום ביקורת החלב והשומן בשנת תשכ"ו

בהעלאה זאת מפנה, והיא מצביעה לכל היותר על ייצוב אחוז השומן בדרגתו הירודה.

הערה לטבלה מס. 3

טבלה מס. 3 מסכמת את ביקורת החלב והשומן הרשמית ב־12 השנים האחרונות. בפרק זמן זה עלה מספר הפרות בביקורת מ־13,500 בשנת תשט"ו ל־29,600 בשנת תשכ"ו. באותן השנים עלתה תנובת החלב מ־4600 ל־5900; עליה של 30% בקירוב. שיעור ההמלטות ב־4 השנים, עד שנת תשכ"ה היה יציב ועמד על 110% בערך. בשנת תשכ"ו ירדו שיעורי ההמלטה ל־106%.

האתגר העומד בפני משקי ספר העדר בשנה הקרובה הוא — התקדמות בתנובת החלב וייצוב אחוז השומן על הרמה שהושגה בשנת תשכ"ו. יוחנן חווימן

בשנת תשכ"ו עלתה התנובה הממוצעת לפרה לשיא חדש — 5939 ק"ג חלב — לעומת 5847 ק"ג חלב בשנת תשכ"ה. תנובת השומן הממוצעת 193.6 ק"ג, לעומת 190 ק"ג בשנת תשכ"ה. שיעור השומן הממוצע הגיע ל־3.26%.

הערות לטבלאות

הערה לטבלה מס. 1

מספר הפרות שבביקורת היה בממוצע שנתי 29,486 והוא גדל ב־13.1%, לעומת גידול של 10.2% בשנת תשכ"ה.

הערה לטבלה מס. 2

פחיתת אחוז השומן שהתחילה בשנת תשי"ז, נעצרה בחודש מארס 1965 והחלה עליה קלה שהסתכמה בשנת תשכ"ו ב־0.01%. אין לראות

פבלה כפ. 1
סכום ביקורת הגנת החלב והשומן בשנת תשכ"ו 1965/66

מחזור	מחזור נשחטת פרות	המליט מכירות	המליט פרות	מחצית לפרה בביקורת	מחצית לפרה בשדה	% השומן במחצית	ק"ג שומן ביום הביקורת	ק"ג חלב ביום הביקורת	מספר הפרות בביקורת	מספר הפרות בשדה	החודש
22	674	860	1692	18.1	14.3	3.34	13208	395454	21818	27720	אוקטובר
13	680	714	1460	19.0	14.4	3.37	13046	387109	20422	26924	נובמבר
11	688	822	1910	19.7	14.7	3.35	13924	415937	21067	28201	דצמבר
5	666	940	2208	20.8	15.8	3.33	14708	442034	21289	27975	ינואר
4	646	995	2397	21.3	16.8	3.33	16287	488985	22940	29072	פברואר
5	563	1008	2081	21.8	17.9	3.25	16819	517493	23777	28985	מארס
7	664	1056	2115	21.7	18.4	3.24	18068	557642	25727	30310	אפריל
13	576	902	1575	21.4	18.5	3.14	17533	557736	26041	30179	מאי
8	558	763	1367	20.7	17.7	3.19	17808	558841	26972	31511	יוני
19	463	587	1249	19.6	16.5	3.18	16220	510003	25968	30824	יולי
15	453	562	1392	18.4	15.2	3.23	15225	470711	25529	30917	אוגוסט
7	630	797	1718	17.9	14.6	3.30	14999	454960	25429	31219	ספטמבר
129	7261	10006	21164	20.06	16.27	3.26	15654	479742	23915	29486	ממוצע וסכום
117	8055	9281	19780	19.82	16.02	3.25	13790	424361	21411	26489	ממוצע תשכ"ה

ממוצע לפרה בשנת תשכ"ו: ק"ג חלב, 5939 ק"ג שומן, 3.26%
ממוצע לפרה בשנת תשכ"ה: ק"ג חלב, 5847 ק"ג שומן, 3.25%

ממרחק
ה. מ. ב.

טבלה מס. 2
אחוז השומן הממוצע ב־4 שנים (1966—1963)

	השנה									
	ממוצע	ספטמבר	אוגוסט	יולי	יוני	מאי	אפריל	מרץ	פברואר	ינואר
דצמבר										
נובמבר										
אוקטובר										
השנה										
תשכ"ג—1962/63	3.33	3.34	3.32	3.23	3.21	3.19	3.23	3.32	3.36	3.41
תשכ"ד—1963/64	3.28	3.24	3.26	3.21	3.17	3.17	3.20	3.23	3.33	3.38
תשכ"ה—1964/65	3.25	3.28	3.27	3.21	3.19	3.19	3.23	3.25	3.26	3.28
תשכ"ז—1965/66	3.26	3.30	3.23	3.18	3.19	3.14	3.24	3.25	3.33	3.34

טבלה מס. 3
פיכום ביקורת החלב והשומן כ־12 שנים (1966—1955)

שעור מכירת המלטות	שעור המלטות לעומת מספר פרות בעדר	סה"כ המלטות	המליטו		ביקורת	בעדר	% שומן	ק"ג שומן	חלב ק"ג	פרות בביקורת	פרות בעדר	השנה
			מכירות	פרות								
28.0	98.5	13345	3739	9606	16.1	12.7	3.56	165.0	4632	79.0	13,556	ט"ז 1954/5
31.7	102.8	13970	4434	9536	16.6	13.3	3.58	173.0	4836	80.0	13,586	ט"ז 1955/6
30.0	101.3	13815	4140	9675	16.5	13.3	3.58	173.0	4836	80.2	13,635	י"ז 1956/7
31.2	100.0	15390	4800	10590	16.9	13.6	3.51	174.0	4957	80.2	15,400	י"ח 1957/8
30.9	104.3	17646	5452	12194	18.1	14.7	3.49	187.0	5347	82.5	16,917	י"ט 1958/9
31.1	107.2	17797	5531	12266	18.9	15.5	3.42	193.0	5637	81.8	16,597	תש"ך 1959/60
31.4	105.1	19436	6103	13333	19.0	15.5	3.41	193.0	5658	81.7	18,483	א"ח 1960/1
33.8	111.4	23401	7914	15487	19.2	15.6	3.37	192.4	5709	81.4	21,011	ב"ב 1961/2
31.8	110.6	24549	7796	16753	19.0	15.4	3.33	187.2	5621	81.1	22,194	ג"ג 1962/3
34.0	108.4	26037	8854	17183	19.1	15.6	3.28	186.8	5694	81.8	24,013	ד"ד 1963/4
31.9	109.7	29061	9281	19780	19.8	16.0	3.25	190.0	5847	80.8	26,489	ה"ה 1964/5
32.1	106.0	31170	10006	21164	20.0	16.2	3.26	193.6	5939	81.1	29,486	ו"ו 1965/6